

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Onderwijszorgarrangement van Buro3o en Stichting Zuiderbos in Rosmalen

Toezicht onderwijszorgarrangement (OZA)

Rapport OZA Buro3o en Zuiderbos College

De OZA aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

We zijn trots op de erkenning in het rapport hoe zorgvuldig de beeldvorming plaatsvindt. Daarnaast wordt de professionaliteit van de medewerkers genoemd die zorgen dat aan alle uiteenlopende onderwijs- en zorgbehoeften voldaan wordt.

De inspectie ziet dat de samenwerking tussen de zorg en onderwijs zo vanzelfsprekend is, dat die op de werkvloer helemaal geïntegreerd wordt. Ook zijn we trots op het feit dat er randvoorwaarden gecreëerd worden om deze mooie samenwerking te kunnen blijven realiseren en uit te bouwen.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We gaan verder onderzoeken op welke manier de plannen van zorg en onderwijs verder geïntegreerd kunnen gaan worden. We willen persoonlijke talenten en schoolvaardigheden meer 'smart' formuleren, risicofactoren nog beter documenteren, en transparanter gaan communiceren met ouders, leerlingen en andere in het onderwijs en de zorg betrokkenen. Daarnaast is een aandachtspunt de monitoring na uitstroom: hoe ontwikkelt de jeugdige zich verder? (bestendigheidscijfers) en wat blijken daarin bevorderende en belemmerende factoren?

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

De jeugdige en ouders gaan het totale plan (inclusief het signaleringsplan) kennen en dragen daar actief aan bij waardoor de jeugdige meer eigenaarschap zal ervaren in de eigen ontwikkeling binnen het project. Vanuit de monitoring zullen we na uitstroom contact met hen opnemen om te volgen hoe het hen ook na de inzet van de OZA vergaat. Mogelijk leidt dit tot kortere trajecten, maar altijd op basis van de inhoud en voortgang. Daarvoor is de transparantie in communicatie met jongere en ouders over de voortgang binnen het project nog meer een aandachtspunt.

Conclusie van de inspecties

De inspecties achten vso Zuiderbos College en Buro3o in staat binnen het OZA onderwijs en verantwoorde hulp van voldoende kwaliteit te bieden. De inspecties zien dat vso Zuiderbos College en Buro3o op deze locatie samen gericht aan de ontwikkeling van de jongeren werken. Er zijn twee verbeterpunten in het rapport beschreven.

Buro3o en Zuiderbos geven aan dat ze naar aanleiding van dit rapport verbeteringen gaan doorvoeren. Naast de in het rapport aangegeven verbeterpunten, investeren Buro3o en Zuiderbos ook verder in kwaliteitsverbetering, zowel gezamenlijk als in de twee organisaties zelf.

De inspecties zijn positief over de proactieve houding van Buro3o en Zuiderbos ten aanzien van het oppakken van de verbeterpunten. De inspecties volgen Buro3o en Zuiderbos verder vanuit het reguliere toezicht.

1 Inleiding

In december 2023 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: IGJ) samen met de Inspectie van het Onderwijs (hierna: IvHO) toezicht uit bij een onderwijszorgarrangement (hierna: OZA) in Rosmalen. Dit OZA is een samenwerking van Buro3o, Stichting Zuiderbos, het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij en zes gemeenten uit jeugdregio Noord-Oost Brabant en de gemeente Zaltbommel.

Dit is een onderzoek op basis van artikel 9.1 van de Jeugdwet en artikel 15 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT).

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is dat dit OZA sinds januari 2023 deelneemt aan de experimenteerregeling voor onderwijszorgarrangementen waarbij de inspecties gezamenlijk toezicht houden op deze onderwijszorgarrangementen. Binnen dit experiment mag afgeweken worden van bepaalde regelgeving voor het onderwijs en mag het betrokken Samenwerkingsverband maximaal 2,5 procent van de ondersteuningsbekostiging uitgeven aan een combinatie van onderwijs en zorg.

Opzet van het onderzoek

De onderzoeksvragen zijn gebaseerd op de voor uw onderwijs- en zorgaanbod relevante waarderings- en toetsingskaders. U kunt deze vinden op de websites van de inspecties:

- [De onderzoekskaders | Onderwerp | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)
- [Het JIJ-kader | Toetsingskader | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#)
- [Handreiking Stimulerend toezicht op samenwerking | Publicatie | Toezicht Sociaal Domein](#)

De hoofdvraag van het onderzoek is: Wordt op het OZA door Buro3o en Stichting Zuiderbos onderwijs van voldoende kwaliteit en verantwoorde hulp geboden?

De deelvragen zijn:

1. Zijn de onderwijs- en zorgbehoeften van de jongeren bekend?
2. Maken de medewerkers professionele afwegingen over de veiligheid van elke jongere?
3. Is er voor elke jongere sprake van een doelgerichte aanpak?
4. Stemmen de medewerkers van de zorg en het onderwijs onderling de doelen en de resultaten voor elke jongere af?
5. Draagt het didactisch handelen van de docenten bij aan de ontwikkeling van de jongeren?
6. Realiseren de medewerkers een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van jongeren?
7. Realiseert het bestuur randvoorwaarden die nodig zijn voor het OZA?
8. Zijn er afspraken over de samenwerking tussen zorg en onderwijs?
9. Is er sprake van een professionele leer- en verbetercultuur?

Beschrijving samenwerking op locatie Hintham

Dit OZA heeft zich in 2022 aangemeld voor het experiment. Het betreft een samenwerking tussen Buro3o B.V., Stichting Zuiderbos, het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij en zeven gemeenten.

Buro3o B.V. (hierna: Buro3o) staat bij de Kamer van Koophandel (hierna: KvK) ingeschreven onder nummer 51669285 en is een middelgrote zorgverlener in Brabant. Er werken ongeveer 140 medewerkers. Buro3o richt zich op het leveren van ambulante en poliklinische zorg, waaronder GGZ en verslavingszorg, dagbesteding en verblijf. De zorg wordt gefinancierd vanuit de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz), de Wet maatschappelijke ontwikkeling (hierna: Wmo) en de Jeugdwet.

In totaal nemen zeven gemeenten deel aan dit experiment binnen deze OZA. Zes gemeenten uit de jeugdregio Noord-Oost Brabant: Sint-Michielsgestel, Meijerijstad, 's-Hertogenbosch, Boxtel, Vught en Maasdriel. Zaltbommel uit jeugdregio Rivierenland neemt ook deel aan dit OZA.

Stichting Zuiderbos, met KvK-nummer 41082569, is het schoolbestuur van Zuiderbos basisonderwijs en vso Zuiderbos College. Het bestuursnummer van Stichting Zuiderbos is 85269. Vso Zuiderbos College heeft het Basis Registratie Instellingen-nummer 23XK|02 (hierna: Brin) en biedt voortgezet speciaal onderwijs aan op het OZA.

Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij (bestuursnummer 21448, Brin VO3005) is verantwoordelijk voor het voorzien in een zo passend mogelijke onderwijsplaats op een school voor leerlingen in de regio Boxtel, Maasdriel, Meijerijstad (Schijndel), Oisterwijk (Haaren), 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel, Tilburg (Biezenmortel), Vught en Zaltbommel.

Samenwerking

Buro3o en vso Zuiderbos College werkten al samen voor hun gezamenlijke deelname aan het experiment. In 2017 is deze samenwerking tussen Buro3o en Stichting Zuiderbos op papier vastgelegd. De samenwerking voorzag voor leerplichtige jongeren in de uitvoering van geïntegreerde (be)handelplannen onderwijs-zorg. Nadat het mogelijk werd deel te nemen aan de experimentregeling is in december 2022 de samenwerking uitgebreid met het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij, de zeven gemeenten en het schoolbestuur. Deze partijen hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. De overeenkomst is gericht op de begeleiding en het bieden van onderwijs aan jongeren op de locatie Hintham. Daarnaast wordt binnen dit experiment een overdraagbare methodiek en monitor ontwikkeld.

Binnen het experiment wordt een overeengekomen geldbedrag vanuit het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij aan de begeleiding van de jongeren op deze locatie besteed. Door deelname aan het experiment kan een jongere met de leerplicht onderwijs op de zorglocatie

volgen. Daarnaast hoeft het onderwijs niet het verplichte aantal uren onderwijstijd en een aanbod gericht op de kerndoelen aan te bieden en kunnen ook niet leerplichtige jongeren deelnemen.

Locatie Hintham

De zorg- en onderwijsactiviteiten op locatie Hintham zijn gericht op de begeleiding van leerplichtige jongeren vanaf 12 jaar tot 18 jaar. Hierbij is het altijd mogelijk maatwerk te bieden. De doelgroep is jongeren met internaliserende problematiek en beperkte sociale competenties. Dit kan voortkomen uit een vorm van autisme, trauma's, angst- of stemmingsproblematiek. Externaliserende problematiek, risico op suicide en (etaleren met) automutilatie zijn uitsluitingscriteria, blijkt uit de beschrijving van de doelgroep.

Het doel op de Hintham is de jongeren te begeleiden naar een passende vervolglocatie voor onderwijs, arbeid of dagbesteding. De begeleiding vindt in drie fasen plaats. De eerste fase is herstel, de tweede fase ontwikkeling en de derde fase is toepassen. De eerste fase duurt zes weken. Daarna wordt gekeken of een overstap naar de tweede fase mogelijk is. Op Hintham is plek voor vijftien jongeren. Op het moment van toezicht zijn er dertien jongeren die gedurende de week aanwezig zijn. Het programma verschilt per fase en per jongere. Op de locatie zijn zeven medewerkers werkzaam. Twee daarvan zijn bevoegde docenten van vso Zuiderbos College.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspecties achten vso Zuiderbos College en Buro3o in staat binnen het OZA onderwijs en verantwoorde hulp van voldoende kwaliteit te bieden. Bij de uitvoering van de hulp en het onderwijs, het primaire proces, zien de inspecties dat Buro3o en Zuiderbos werken aan de ontwikkeling van jeugdigen. Dit doen zij door een integraal aanbod te bieden. De docenten en medewerkers kennen de jeugdigen en hun onderwijs- en zorgbehoeften. De docenten en de medewerkers stemmen onderling met elkaar af wat er voor de jongeren nodig is. Het pedagogisch en didactisch klimaat is ontwikkelingsgericht en past bij de jongeren die hier onderwijs en hulp ontvangen.

De organisaties realiseren in voldoende mate randvoorwaarden die nodig zijn om deze vorm van onderwijs en hulp te bieden. Er is voldoende bevoegd en bekwaam personeel en de organisatie ondersteunt hun medewerkers in hun bekwaamheid te onderhouden. Buro3o gaat voor aanname van nieuwe medewerkers na of het verleden het verlenen van goede hulp niet in de weg staat en controleert de VOG. Buro3o en Zuiderbos en andere betrokkenen hebben samenwerkingsafspraken gemaakt waardoor verantwoordelijkheden zijn belegd. Met name de samenwerkingsafspraken met andere betrokkenen zijn belangrijk voor de erkenning van de doelgroep en deze vorm van onderwijs en hulp. Beide organisaties stellen zich lerend op en zijn bezig met de verantwoording van de resultaten.

Verbetering is mogelijk in het inschatten van risico's en het beperken daarvan. De inspectie verwacht dat Buro3o in samenwerking met Zuiderbos per jongere de risico's in kaart brengt en afwegingen maakt om wel of niet met signaleringsplannen te werken. Daarnaast verwacht de onderwijsinspectie dat Zuiderbos de resultaten in de schoolgids verantwoordt.

Reactie van Buro3o en Zuiderbos

Buro3o en Zuiderbos laten weten dat zij, mede op basis van dit rapport, verder werken aan de kwaliteit.

Buro3o gaat werken aan een doorlopend en integraal dossier. In het begeleidingsplan wordt een koppeling gemaakt tussen de scores in de risico inventarisatie en de begeleiding zelf. Ook wordt een beschrijving van de fase waarin de jongere zit in het begeleidingsplan opgenomen. In het dossier komt een onderbouwing voor wisseling van fases. Het format voor het signaleringsplan gaat gebruikt worden en samen met ouders zal een signaleringsplan voor hun kind worden opgesteld. Het SMART formuleren van doelen wordt het komende jaar een aandachtspunt binnen het team.

Zuiderbos gaat verder onderzoeken op welke manier de plannen van zorg en onderwijs verder geïntegreerd kunnen gaan worden. Het doel daarvan is om meerwaarde te scheppen (1+1=3). Verder gaat Zuiderbos onderzoeken of ze structureel met signaleringsplannen gaan werken. Zuiderbos wil de schoolvaardigheden meer 'smart' formuleren, met aandacht voor een curriculum (voor uitstroom). Zuiderbos wil het (werken met het) fasemodel nog beter communiceren met ouders, leerlingen en andere betrokkenen. Daarnaast gaat Zuiderbos aan de gang met de gang met de verantwoording cq de monitoring na uitstroom: "Hoe ontwikkelen leerlingen zich verder?".

Vervolg

De inspecties verwachten dat onderwijs- en zorg aanbieders altijd aan geldende wet- en regelgeving en richtlijnen voldoen. In het rapport staan een aantal verbeterpunten. In de door Buro3o en Zuiderbos gegeven reactie staat waaraan gewerkt gaat worden. De inspectie verwacht dat Buro3o en Zuiderbos deze verbeteringen doorvoeren. De inspecties vertrouwen erop dat Buro3o en Zuiderbos concrete verbetermaatregelen treffen om aan alle normen en kaders te voldoen. De inspecties blijven de ontwikkelingen vanuit het reguliere toezicht volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspecties deze aantrof op het moment van toezicht. De inspecties geven antwoord op de onderzoeksvragen en licht de antwoorden toe.

1. Zijn de onderwijs- en zorgbehoeften van de jongeren bekend?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

Een jongere kan zowel vanuit vso Zuiderbos College of via Buro3o instromen. Daarnaast kan bijvoorbeeld door een wijkteam naar het OZA worden verwezen. De aanmeldprocedure voor dit OZA is op papier uitgewerkt. Hieruit blijkt dat in de herstelfase wordt onderzocht of de aanmelding voldoet aan de voorwaarden voor plaatsing. Als de verwachting is dat aan de volwaarden voor plaatsing op het OZA voldaan wordt, volgt het voorleggen voor een beschikking voor Buro3o en het voorleggen bij de Commissie voor de Begeleiding (hierna CvB) van vso Zuiderbos College. Daarna vindt het startgesprek plaats. Bij het startgesprek zijn de jongere met zijn of haar ouders, een docent van het OZA en een teamcoördinator of psycholoog die voor het OZA werkt aanwezig.

De begeleiders vertellen dat bij de aanmelding en tijdens een intake een uitgebreide uitvraag plaatsvindt om een gedeeld en actueel beeld te krijgen van de jongere en het gezin. Dan wordt ook het zorgdossier opgevraagd. In verschillende zorgdossiers ziet de IGJ dat er informatie over de hulpverleningsgeschiedenis en diagnose(s) aanwezig is. In de begeleidingsplannen van het OZA ziet de IGJ dat er aandacht wordt besteed aan onderwijs en de cognitieve vaardigheden.

In het ontwikkelingsperspectief (hierna: OPP) ziet de IvhO een weerslag van het hele proces. In het OPP zijn de belemmerende en bevorderende factoren weergegeven. Het OPP geeft voldoende informatie voor de ouders en geeft sturing aan de lessen bij het OZA. De IvhO ziet dit terug in het handelen van de docent, bijvoorbeeld in de mate waarin de leerlingen zelfstandig werken en manier waarop de docent instructie biedt.

Door met elkaar te overleggen, ontwikkelen de behandelaars en docenten samen een gedeeld beeld en een gedeeld plan van aanpak. Voor het onderwijs wordt dit uitgewerkt in het OPP en voor de zorg in het begeleidingsplan.

2. Maken de medewerkers professionele afwegingen over de veiligheid van elke jongere?

De inspecties beantwoorden deze vraag ontkennend.

Uit de begeleidingsplannen en de gesprekken met de begeleiders blijkt dat er aandacht is voor mogelijke risico's. In de dossiers ziet de IGJ een risicotaxatie instrument. Dit betreft een overzicht met relevante onderwerpen. De begeleider licht toe dat deze onderwerpen tijdens het startgesprek met ouders worden uitgevraagd. De medewerker zet bij elk onderwerp een kruisje. Het kruisje geeft aan of er wel of geen sprake is van een risico. Uit de dossieranalyse blijkt dat de onderbouwingen van de kruisjes ook niet volledig te herleiden zijn naar de verslagen en/of andere documenten in het dossier. Het risico wordt inhoudelijk niet beschreven. In het begeleidingsplan zijn de risico's niet apart benoemd. Uit de dossieranalyse blijkt verder dat de vertaling van risico's naar het begeleidingsplan niet in elk dossier navolgbaar is.

De IGJ ziet in het zorgdossier dat Buro3o werkt met een format voor signaleringsplannen. In de dossiers die de IGJ inzag, zaten geen signaleringsplannen. Ook niet in de dossiers waarbij je, gezien de problematiek, ze wel zou verwachten. Een zorgmedewerker vertelde dat het OZA nog niet integraal werkt met signaleringsplannen.

De jongeren vertellen dat ze zich veilig voelen. Alle jongeren hebben een eigen mentor en ze weten waarvoor ze bij wie kunnen aankloppen.

"Ik heb hier allemaal vrienden."
"Je kunt hier jezelf zijn." *jongere*

Het vso Zuiderbos College is actief bezig met veiligheidsbeleid. Er is een instructie ter preventie van escalatie, er wordt een veiligheidsmonitor afgenomen en een projectgroep voor het creëren en behouden van een veilig schoolklimaat verzorgt in 2023 en 2024 meerdere scholingen. Dit beleid is voor de hele school, inclusief de docenten op het OZA. Uit de gesprekken met begeleiders, de docenten en directie blijkt dat er geen escalaties met jongeren op het OZA zijn. Dit blijkt ook uit het feit dat er geen incidenten geregistreerd zijn.

Verbeterpunt

De IGJ verwacht dat hulpverleners voor elke jongere de risico's breed in kaart brengen en deze vastleggen in het dossier. Het verminderen van de risico's is navolgbaar een onderdeel van de hulpverlening. De afweging om al dan niet gebruik te maken van signaleringsplannen maakt daar onderdeel van uit. (Zie Jeugdwet art 4.1.1 lid 3 en de Richtlijn 'Samen met ouders en jeugdigen beslissen over passende hulp'.)

3. Is er voor elke jongere sprake van een doelgerichte aanpak?

Deze vraag kunnen de inspecties niet volledig beantwoorden, omdat de inspecties dit tijdens het toezicht niet konden observeren.

Op het OZA wordt, zoals eerder beschreven, met fasen gewerkt. De directie beschrijft dat de doelen voor de eerste fase gericht zijn op wennen aan de situatie en herstel. De doelen gaan bijvoorbeeld over het opbouwen van een band met een begeleider en/of docent of het aangaan van sociale interactie. De doelen worden per fase steeds concreter. De inspecties maken uit de gesprekken met de docenten, begeleiders en de directies op dat in de tweede fase gewerkt wordt aan de ontwikkeling en het aanleren van schoolse vaardigheden. In de derde fase staat het toepassen van de geleerde vaardigheden centraal en wordt een uitstroombestemming vastgesteld. Ook wordt gekeken welke kennis en competenties noodzakelijk zijn om weer in het voortgezet (speciaal) onderwijs in te stromen.

De doelen voor de zorg staan in het begeleidingsplan. Het begeleidingsplan is leidend voor het onderwijs. De doelen voor het onderwijs staan in het OPP.

De IGJ zag in één dossier dat fase 1 was afgerond. De doelen in het begeleidingsplan (fase 2) zijn gericht op de belastbaarheid op het gebied van schoolse vaardigheden. De doelen zijn echter niet smart beschreven. Het tweede dossier dat de IGJ inzag was ook van een jongere in fase 2. In dit dossier zijn de doelen na de evaluatie niet duidelijk op papier gezet. Uit een observatie en gesprekken blijkt dat deze jongere aan schoolvaardigheden werkt.

De IvhO heeft tijdens de observatie gezien dat op basis van afspraken in het OPP gewerkt wordt met verschillende lesstof en materialen. De docent legt bij alle jongeren een link tussen de fase

waarin een jongere zit, waaraan gewerkt wordt en de manier waarop gewerkt wordt. Geen van deze jongeren zat in fase 3. De IvhO heeft ook geen dossiers ingezien van jongeren die in fase 3 zitten. Hierdoor heeft de IvhO geen leerlijn cq curriculum voor uitstroom gezien.

“ook al zou het opp niet verplicht zijn, dan zou ik het toch opstellen. Het helpt bij het planmatig en beredeneerd handelen” *docent*

In de samenwerkingsovereenkomst uit 2017 staat dat men overeenkomt te werken met geïntegreerde (be)handelplannen vanuit zowel de behandel- als de onderwijsverantwoordelijkheid. Op het moment van toezicht zien de inspecties geen combineerde plannen.

4. Stemmen de medewerkers van de zorg en het onderwijs onderling de doelen en de resultaten voor elke jongere af?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

Er zijn veel momenten in het proces waarop afstemming plaatsvindt. Uit de beschrijving van het aanmeldproces blijkt dat eerst samen wordt ingeschat of een jongere voldoet aan de criteria voor zowel zorg als onderwijs. Uit de gesprekken met docenten en begeleiders blijkt dat zij beiden aanwezig zijn bij het startgesprek. De begeleiders vertellen dat zij ook worden betrokken bij het opstellen van het OPP. En bij het opstellen van het OPP wordt het begeleidingsplan als uitgangspunt gebruikt. Dit vertelt een docent aan de IvhO en staat beschreven in de samenwerkingsovereenkomst. De IvhO ziet in de OPP's ook doelen staan die zorggerelateerd zijn. De IGJ ziet in de begeleidingsplannen aandacht voor schoolse vaardigheden. De evaluatie van het begeleidingsplan met jongeren en hun ouders, vindt gezamenlijk met het onderwijs plaats. Uit de inhoud van de dossiers blijkt zodoende dat de doelen waaraan gewerkt wordt op elkaar zijn afgestemd.

In de dagelijkse praktijk wordt ook veel met elkaar gedeeld. De docenten en de begeleiders zijn hele dagen op de locatie aanwezig en delen een aantal (werk)ruimten, waardoor ze gezamenlijk een team vormen. Dit zorgt voor laagdrempelig contact en korte afstemmomenten, zo blijkt uit de gesprekken en de observaties.

5. Draagt het didactisch handelen van de docenten bij aan de ontwikkeling van de jongeren?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

Tijdens de lesobservatie zag de IvhO dat de docent op de hoogte is van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zo wordt de instructie op de individuele leerling afgestemd. Ook het lesmateriaal en de aansturing is per leerling verschillend. Uit het OPP blijkt dat deze afstemming door de docent past bij de fase waarin de leerling zit. De docent heeft consequent aandacht voor het leerklimaat en de leerlingen zijn actief betrokken.

6. Realiseren de medewerkers een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van jongeren?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

Het gebouw heeft meerdere ruimten met elk een andere sfeer. Zo is er een kamer met een zithoek, een ruimte om creatief bezig te zijn, een afgeschermd hoekje met zitzak, een boekenkast, een ruimte met eettafel en een ruimte met een grote vergadertafel. De ruimte waar de docenten werken is geen klaslokaal, maar heeft wel elementen daarvan.

Tijdens de observatie van de interactie tussen docenten, begeleiders en de jongeren zien de inspecties dat de jongeren positief worden benaderd. Positieve ervaringen worden bekrachtigd zodat de jongeren veel succeservaringen opdoen.

Vso Zuiderbos College werkt volgens de richtlijn 'Fysiek beperkend handelen en/of vrijheidsbeperking maatregelen binnen het onderwijs'. Dit is een uitgave van Sectorraad GO/PO-Raad, Stichting School & Veiligheid en het NJI. De inspecties hebben nagevraagd of dit beleid op de OZA wordt toegepast. Door de doelgroep met alleen jongen met internaliserende problematiek, is het niet nodig dit beleid op deze locatie toe te passen.

7. Realiseert het bestuur randvoorwaarden die nodig zijn voor het OZA?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

In de eerste plaats zorgt het bestuur voor bevoegd en bekwaam personeel en stelt medewerkers in staat hun bekwaamheid te onderhouden.

Er zijn twee onderwijsbevoegde docenten bij het OZA werkzaam. Deze docenten hebben ook kennis en ervaring in de zorg. De meeste activiteiten zijn gericht op het voorbereiden op de schoolgang met het aanbieden van schoolse vaardigheden en het wegnemen van de belemmeringen die de leerlingen in hun leren ervaren. De docenten maken gebruik van het aanbod vanuit vso Zuiderbos College. Als het nodig is kan verdiepende vakinhoudelijke kennis ook vanuit de school worden betrokken.

De aansturing van de begeleiders op de locatie vindt plaats door een teamleider. Aan de locatie zijn voor de zorg twee psychologen, een orthopedagoog en vier (senior)begeleiders verbonden. Uit de opgevraagde informatie blijkt dat drie medewerkers een mbo-opleiding in de zorg hebben. De andere medewerkers hebben een hbo- of wo-opleiding en een SKJ- of BIG-registratie. De directie en medewerkers vertellen aan de IGJ over de manier waarop omgegaan wordt met functiedifferentiatie. Bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid voor het begeleidingsplan en het controleren daarvan door een medewerker met SKJ-registratie.

In de tweede plaats krijgen de medewerkers de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Zowel vso Zuiderbos College als Buro3o zorgen voor deskundigheidsbevordering. De inspecties zagen dit terug in toegestuurde stukken waarin een aantal cursussen voor 2023 en 2024 zijn opgenomen. De medewerkers vertellen ook over scholing die ze hebben gehad en nog gaan krijgen.

Als laatste vertelt de directie aan de IGJ over de manier waarop zij bij aanname nagaan of het verleden van een hulpverlener niet in de weg staat voor het verlenen van goede hulp. De VOG is een van de belangrijke bronnen hiervoor. Uit de personeelsdossiers blijkt dat alle zorgmedewerkers over een VOG beschikken die bij de functie past.

8. Zijn er afspraken over de samenwerking tussen zorg en onderwijs?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend.

In 2017 is er een samenwerkingsovereenkomst op papier gezet. Hierin staat dat de kwaliteit van zorg en onderwijs leidend zijn. In deze overeenkomst is aandacht geschonken aan het doel, de overlegvormen (organisatiehygiëne), verantwoordelijkheidsverdeling, klachtrecht en geschillenregeling, en praktische zaken zoals communicatie naar ouders en huisvesting. In de samenwerkingsovereenkomst voor deelname aan het experiment van 2023 staan afspraken over financiering, wie deelneemt en zijn een aantal afspraken vastgelegd over de gezamenlijke intenties en het doel van het experiment. Buro3o en Stichting Zuiderbos hebben in een document de aanvraag verder uitgewerkt. Hierin staat wat de aanleiding voor deelname is, het doel, de doelgroep, de resultaten en organisatie inclusief de planning. Daarnaast is gezamenlijk een projectplan opgesteld. In dit plan staat aanvullend aangegeven van welke onderwijswetten er in het experiment wordt afgeweken. Binnen het experiment wordt voor dit OZA een beroep gedaan op de afwijking voor locatie, tijd, kerndoelen en financiën. De inspecties zien dit in de praktijk ook terug op de locatie.

Het OZA loopt nog tegen de vervoerskosten aan. Eerder werd het vervoer naar vso Zuiderbos College als leerlingenvervoer bekostigd door de gemeente als leerlingenvervoer. De directies vertellen aan de inspecties dat, nu de jongeren naar de zorglocatie gaan, zij volgens de gemeenten niet meer in aanmerking komen voor leerlingenvervoer.

De inspecties hebben niet eerder van een dergelijk knelpunt bij een OZA in het experiment gehoord. Dit knelpunt verbaast de inspecties omdat er binnen het experiment sprake is van onderwijs op de locatie en gemeenten op basis van twee wetten (WPO en WVO 2020) de opdracht hebben om leerlingenvervoer te organiseren. Daarnaast staat in de Jeugdwet artikel 2.3 dat indien dit noodzakelijk is, het vervoer van een jongere van en naar de locatie wordt geboden. De VNG heeft een factsheet vervoer Jeugdwet¹ geschreven.

9. Is er sprake van een professionele leer- en verbetercultuur?

De inspecties beantwoorden deze vraag bevestigend, maar constateren ook een verbeterpunt.

De school en de zorgaanbieder profileren zich beiden als lerende organisaties. Het hele project is in ontwikkeling en men vertelt over en weer van elkaar te leren. In de samenwerkingsafspraken is aandacht geschonken aan de manier waarop men samenwerkt en hoe om te gaan met meningsverschillen. In de praktijk zien de inspecties dat zorg en onderwijs samenwerken aan het ontwikkelen van een methodiek met het werken in fasen en een meer integrale intake.

¹ [201502 factsheet vervoer jggz.pdf \(vng.nl\)](#)

Om zicht te hebben op de kwaliteit hebben beide organisaties een systeem om incidenten te registreren. Uit het gesprek met de directies blijkt dat er geen aparte plek of werkwijze voor het OZA in het systeem zit. Er hebben zich, volgens hen, op het OZA nog geen incidenten voorgedaan.

In het projectplan voor het experiment staat dat zij werken aan een monitor om zicht te krijgen op de resultaten van het OZA. Aan het eind van het project is er een monitoringssysteem met indicaties die worden gemeten. Ten behoeve van dit systeem wordt per jongere de instroom, duur en uitstroombestemming bijgehouden. De inspecties hebben dit ingezien voor het schooljaar 2022-2023 en schooljaar 2023-2024. Uit het gesprek met de directies blijkt dat ze na uitstroom niet meer systematisch nagaan in hoeverre de uitstroom in het onderwijs succesvol is. De eerste evaluatie van het experiment is in januari 2024.

Het OZA heeft zicht op de verblijfsduur van de jongeren. De inspecties verwachten dat het OZA meer zicht krijgt op de resultaten van de hulp en het onderwijs. De verantwoording over de bereikte resultaten en hoe die zich verhouden tot de vooraf beoogde resultaten moet opgenomen worden in de schoolgids van vso Zuiderbos College.

Verbeterpunt

De onderwijsinspectie verwacht dat het bestuur van Zuiderbos zorgt voor deze verantwoording, met ingang van de eerstvolgende schoolgids.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspecties voerden het toezicht bij OZA op de Hintham 117 in Rosmalen uit op 7 december 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikten de inspecties voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met vier jongeren;
- Een gesprek met de directeur van de school en de directeur van de zorgaanbieder;
- Een gesprek met leden van de Commissie voor de Begeleiding;
- Een gesprek met de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband passend onderwijs Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs de Meierij;
- Gestructureerde interviews met:
 - een docent;
 - drie (pedagogisch) medewerkers;
 - een teamleider zorg;
 - een psycholoog.
- De check van vier dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd;
- De check door IGJ-inspecteur van twee dossiers van jongeren, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en –beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd;
- De check door IvhO-inspecteur van twee leerlingdossiers, onder andere op de aanwezigheid van een ontwikkelingsperspectief;
- Observatie van een les;
- Observaties van de ruimten;
- Analyse van de volgende documenten:
 - Projectplan OZA;
 - Samenwerkingsovereenkomst (2017);
 - Samenwerkingsovereenkomst voor het experiment (2022);
 - (Handleiding) Samenwerkingsovereenkomst;
 - Projectbeschrijving experimenteerregeling onderwijszorgarrangement (OZA);
 - Projectplan Experiment OZA;
 - Format begeleidingsplan Buro3o;
 - Format OPP VSO schooljaar 2023-2024;
 - Handleiding OPP VSO - Locatie Vught;
 - Monitoringssysteem VSO OZA schooljaar 2022-2023 en 2023-2024;
 - Aanmeldprocedure oza van buro3o en Zuiderbos;
 - Doelgroep schets Buro3o voor begeleiding;
 - Fasen model Buro3o;
 - Normen ter preventie van escalaties;

- Richtlijn 'fysiek beperkend handelen en/of vrijheidsbeperking maatregelen binnen het onderwijs';
- Twee projectbeschrijvingen van Zuiderbos;
- Jaarverslag zorg Buro3o 2022.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl